

การสร้างคำเรียกสีของชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน Color Terms Formation of the Chinese with Different Ages

เจินตง เหมย¹ ธนานันท์ ตรงดี² และ ดุจฉัตร จิตบรรจง³
Chentong Mei¹, Thananan Trongdee² and Dutchat Jitbunjong³

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจำนวนคำเรียกสีพื้นฐาน จำนวนคำเรียกสีไม่พื้นฐานและวิธีการสร้างคำเรียก สีของชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกันข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเก็บข้อมูลจากเมืองปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเก็บจากผู้บอกภาษา 3 ระดับอายุ คือ กลุ่มวัยรุ่นอายุระหว่าง 15-25 ปี กลุ่มวัยกลางคนอายุระหว่าง 30-40 ปี และกลุ่มผู้สูงอายุอายุระหว่าง 45-55 ปี โดยกำหนด การเก็บข้อมูลกลุ่มละ 10 คน ผู้บอกภาษาเป็นเพศหญิง พบว่ากลุ่มวัยรุ่นมีคำเรียกสีพื้นฐานจำนวน 11 คำ ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว น้ำเงิน น้ำตาล เทา ม่วง ชมพูและส้ม กลุ่มวัยกลางคนกับ กลุ่มผู้สูงอายุมีคำเรียกสีพื้นฐาน 9 คำ ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว น้ำเงิน น้ำตาล เทา ม่วง กลุ่มวัยรุ่นมีคำเรียกสีไม่พื้นฐานจำนวน 354 คำ กลุ่มวัยกลางคนมีคำเรียกสีไม่พื้นฐานจำนวน 362 คำ กลุ่มผู้สูงอายุมีคำเรียกสีไม่พื้นฐานจำนวน 340 คำโดยคนทั้งสามระดับอายุมีวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐาน 3 วิธี คือ 1) การประสมคำเรียกสีพื้นฐานเข้าด้วยกัน 2) การประสมคำขยายกับคำเรียกสีพื้นฐาน 3) การใช้คำเรียกสีของจำเพาะ

คำสำคัญ : คำเรียกสีของชาวจีน, การสร้างคำเรียกสี

ABSTRACT

The main objective of this study was to analyze the numbers of basic color terms and non-basic color terms, as well as strategies in forming color terms by Chinese people of different age groups. The data were collected through an interview of 30 Chinese female informants living in Beijing. The informants were divided into three groups - each consisting of 10 informants-based on their ages, including the teenage group (15-25 years of age), the middle-aged group (30-40 years of age), and the elderly group (45-55 years of age). The data showed that the teenage group has 11 basic color terms including white, black, red, yellow, green, blue, brown, grey, purple, pink, and orange. The middle-aged and elderly groups shared the equal number of nine basic color terms comprising white, black, red, yellow, green, blue, brown, grey and purple while the teenage group had 354 non-basic color terms, the middle-aged and elderly groups had 362 and 340 non-basic color terms respectively. Informing the non-basic color terms, there were three

¹นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย-จีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³อาจารย์ ดร. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

strategies employed by the informants: 1)combining basic color terms, 2)modifying basic color terms, and 3)using words for calling specific objects as color terms.

Keywords : Chinese color terms, color terms formation

บทนำ

คำเรียกสีพื้นฐานในประวัติศาสตร์ภาษาจีน ส่วนหนึ่งมีจำนวนไม่น้อยที่นำมาใช้แสดงถึงคำศัพท์พื้นฐานของคำเรียกสี แต่ก็มีย่อยมากที่ยังคงรักษาความหมายคำศัพท์ของคำเรียกสีในส่วนนี้ไว้ อีกส่วน

หนึ่งได้เปลี่ยนจากรูปธรรมเป็นนามธรรม แสดงว่าคำนามของสิ่งของที่มีสีบางสี ได้กลายเป็นคำเรียกสีในปัจจุบันวงการนักวิชาการ เจียงชิงผิง (2006 : 13) ได้กำหนดแบ่งแยกคำเรียกสีอย่างชัดเจน ดังตัวอย่างตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การจำแนกคำเรียกสีพื้นฐานของภาษาจีน

คำเรียกสี พื้นฐาน ชื่อคน	ขาว	ดำ	แดง	เหลือง	เขียว	น้ำเงิน	ม่วง	เทา	น้ำตาล	น้ำเงิน และ เขียว	ส้ม
หลี่หงอิ่น	/	/	/	/	/	/	/	/	-	-	-
เย่จุน	/	/	/	/	/	/	/	/	-	-	-
เยี้ยวเสียวผิง	/	/	/	/	/	/	/	/	/	-	/
ลิ่วจุนเจ้	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	-
ลิ่วตาลซิง	/	/	/	/	/	/	/	/	-	-	-

เครื่องหมาย ‘/’ หมายถึงมีคำเรียกสีที่ให้ความหมาย ‘-’ หมายถึงไม่มีคำเรียกสีที่ให้ความ

ผู้วิจัยได้ทดลองเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาของคนปักกิ่งที่มีช่วงอายุต่างกันสามช่วงอายุพบว่า จำนวน และการสร้างคำเรียกสีมีความแตกต่างกันในแต่ละช่วงอายุ คนที่มีอายุน้อยในปัจจุบันมีคำเรียกสี ส้ม และ ชมพูเพิ่มเป็นคำเรียกสีพื้นฐานประเภทหนึ่ง และ มักจะสร้างคำเรียกสีโดยใช้กลวิธีนำคำที่เป็นนามธรรม ผสมกับคำเรียกสีพื้นฐานและคำไม่มีคำเรียกสีเป็นพิเศษ เช่น

纯逸白 chún yì + bái ขาวแท้

烈焰 liè yàn แดงเหมือนดั่งเปลวเพลิง

คำเรียกสีจะเปลี่ยนแปลงตามสังคม ในเจี๋ยกู่เหวิน(ตัวอักษรโบราณของจีน ซึ่งแกะสลักไว้บนกระดองเต่าหรือกระดูกสัตว์และจินเหวิน (ตัวอักษรโบราณของจีนซึ่งแกะสลักไว้บนเครื่องทองสัมฤทธิ์)

มีแต่คำเรียกสี 黄‘เหลือง’ 黑‘ดำ’ 白‘ขาว’ 赤‘แดง’ พอมาถึงช่วงราชวงศ์ฮั่นมีคำเรียกสีมากขึ้นประมาณหลายสิบตัว ส่วนมากประกอบด้วย ‘糸’ เช่น 红‘แดง’ 绿‘เขียว’ 紫‘ม่วง’ 缁‘ดำ’ แต่ถึงสมัยนี้คำพวกนี้ส่วนมากไม่ได้ใช้แล้ว มีแต่ 红‘แดง’ 绿‘เขียว’ 紫‘ม่วง’ที่ยังคงใช้อยู่ จะพบว่าการใช้คำเรียกสีได้ผ่านการขึ้นลงเหมือนลูกคลื่นจากน้อยไปหามากแล้วจากมากไปหาน้อยอีกครั้ง ตามการพัฒนาของสังคมผลกระทบต่อด้านวัฒนธรรมและความต้องการทางการคบค้าสมาคม คำเรียกสีที่เมตรงกับสมรรถนะในการแสดงออกจะค่อยๆ ถูกคัดออก (เหลียงจวน, 2008: 12)

ดังนั้น การศึกษาเรื่องคำเรียกสีและการสร้างคำเรียกสีของชาวจีนที่มีอายุต่างกันจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่าง

ยิ่ง เพราะจะทำให้ทราบถึงรูปแบบของการสร้างคำ การรับรู้และการมองโลกของชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เข้าใจถึงวัฒนธรรมการดำรงชีวิตของชาวจีนที่มีอายุต่างกันว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร เพราะการสร้างคำเรียกสีนั้นมีปัจจัยสำคัญอยู่ที่ สภาพแวดล้อมของเจ้าของภาษานั้นๆ ด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาจำนวนคำเรียกสีพื้นฐานของชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน
2. เพื่อศึกษาจำนวนคำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน
3. เพื่อศึกษาวิธีสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎี
- คำเรียกสีพื้นฐานนำแนวคิดของเบอร์ลินและเคย์กล่าวถึงเกณฑ์ในการพิจารณาว่าคำใดเป็นคำเรียกสีพื้นฐานไว้ดังนี้ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2538 : 4-6; อ้างอิงมาจากBerlin and Kay. 1969: 6-7)

1.1.1 ต้องเป็นศัพท์เดี่ยว (Monolexemic) เป็นคำซึ่งความหมายของคำนั้นไม่สามารถทำนายได้จากส่วนหนึ่งส่วนใดของคำ เช่น คำว่า ‘Red’ และ ‘Green’ ในภาษาอังกฤษเป็นคำเรียกสีพื้นฐานแต่ ‘Reddish’ กับ ‘Greenish’ ไม่ใช่คำเรียกสีพื้นฐาน

1.1.2 มีความหมายของคำเรียกสีไม่ซ้อนหรือรวมความหมายของอีกคำหนึ่งเช่น ‘Dark Green’ ไม่ใช่คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาอังกฤษ เพราะความหมายซ้อนกัน ‘Green’ และ ‘Crimson’

ก็ไม่ใช่สีพื้นฐานเพราะเป็นชนิดหนึ่งของ ‘Red’

1.1.3 ต้องไม่ใช่คำที่ใช้แคบๆ เพื่อเรียกวัตถุบางประเภทเท่านั้น เช่น คำว่า ‘Blonde’ ในภาษาอังกฤษไม่ใช่คำเรียกสีพื้นฐานเพราะใช้กับผมและเฟอร์นิเจอร์เท่านั้น

1.1.4 ต้องเป็นคำที่ฝังใจ (Psychologically Salient) สำหรับผู้บอกภาษา กล่าวคือมักจะเป็นคำที่ผู้พูดพูดถึงก่อนปรากฏอย่างสม่ำเสมอในผู้บอกภาษาทุกคนและมักปรากฏเฉพาะบุคคล (Ideolect) ของผู้บอกภาษาทุกคน (คำว่า ‘Mauve’ ในภาษาอังกฤษจะไม่ถือเป็นคำเรียกสีพื้นฐานเพราะเกณฑ์นี้)

1.1.5 สังเกตคำใดที่น่าสงสัยว่าจะเป็นคำพื้นฐานหรือไม่ให้ดูปรากฏการณ์ทางไวยากรณ์ ถ้าเหมือนกับคำเรียกสีพื้นฐานอื่นๆ ให้ถือว่าเป็นคำพื้นฐานด้วยเช่นเมื่อเราพบคำเรียกสีเช่น ‘Reddish’ เราถือว่า ‘Red’ เป็นคำเรียกสีพื้นฐาน (แต่ ‘Crimson’ ไม่ใช่คำเรียกสีพื้นฐานเพราะไม่มี ‘Crimsonish’)

1.1.6 หากคำเรียกสีที่หมายถึงสีเดียวกับวัตถุที่เรียกถือว่าไม่ใช่คำเรียกสีพื้นฐาน (เช่น ตออ่อนในภาษาไทย)

1.1.7 หากคำยืมใหม่ๆ จะไม่นับว่าเป็นคำเรียกสีพื้นฐานเช่น ‘อความารีน’ ในภาษาไทย

ทั้งนี้ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดในการศึกษาการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2538 : 128) ดังนี้

(1) การนำคำเรียกสีพื้นฐานมาประสมกัน ซึ่งเป็นการสร้างคำในระดับคำเท่านั้น

(2) การนำคำเรียกสีพื้นฐานมาประสมกับคำขยายอื่นที่ไม่ใช่คำเรียกสีซึ่งเป็นการสร้างคำในระดับวลี

(3) การนำคำเรียกวัตถุสิ่งของบางอย่างหรือสิ่งจำเพาะมาเป็นคำเรียกสีซึ่งเป็นการสร้างคำในระดับวลีโดยแบ่งประเภทของชื่อสิ่งของเฉพาะเป็นคำ

ที่มาจากส่วนของพืช คำที่มาจากส่วนของสัตว์ คำที่มาจากส่วนของแร่ธาตุ คำที่มีความหมายเกี่ยวกับแหล่งผลิตของสีย้อม และคำที่เป็นนามธรรมอีกประเภทคือคำที่ไม่มีคำเรียกสีมีคำจำเพาะแสดงสี

1.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับความหมายของสีและคำเรียกสี

สี ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2542 (2542 : 197) หมายถึงลักษณะของแสงที่ปรากฏแก่สายตาเราให้เห็นเป็นสีขาว ดำ แดง เขียว เป็นต้น

สุนเจียนจุน (2006 : 129) ได้กล่าวว่าคำเรียกสีมีความหมาย 2 แบบ แบบที่ 1 ความหมายตรงของคำศัพท์เป็นความหมายที่อธิบายคำเรียกสีแต่ละสีคือสีตามธรรมชาติเช่น สีขาว สีแดง สีเขียว เป็นต้น แบบที่ 2 เป็นความหมายแฝงของคำศัพท์เกี่ยวกับวัฒนธรรมสีเกี่ยวกับความคิดของแต่ละบุคคลเช่นประเพณีที่คนจีนชอบใช้สีแดงจะเกี่ยวกับความเป็นสิริมงคล สีขาวแสดงถึงความบริสุทธิ์

1.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
คำเรียกสีกับวัฒนธรรม

คำเรียกสีกับวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันจำนวนคำเรียกสีพื้นฐานมีความสัมพันธ์กับความซับซ้อนของวัฒนธรรมตามความเห็นของเบอร์ลินและเคย์ (1969) สรุปว่าจำนวนคำเรียกสีพื้นฐานมีความสัมพันธ์กับความซับซ้อนของวัฒนธรรมกล่าวคือวัฒนธรรมที่เรียบง่ายหรือเทคโนโลยีที่เรียบง่ายจะคู่กับคำเรียกสีพื้นฐานจำนวนน้อยตรงกันข้ามวัฒนธรรมใดที่ซับซ้อนหรือเทคโนโลยีที่ซับซ้อนจะคู่กับคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจำนวนมากและวิวัฒนาการของคำเรียกสีมีความสัมพันธ์กับความซับซ้อนทางวัฒนธรรมซึ่งฮิคเคอร์สัน (1971) เสนอน่าจะมีการศึกษาถึงคำเรียกสีโดยให้สัมพันธ์กับตระกูลภาษาและขอบเขตภาษาในทำนองเดียวกับที่เบอร์ลินและเคย์โยงคำเรียกสีให้สัมพันธ์กับวิวัฒนาการทางวัฒนธรรมหรือความซับซ้อนทางวัฒนธรรม

1.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับการสร้างคำเรียกสี

ชนานนท์ตรงดี (2541 : 206) ได้ศึกษาคำเรียกสีภาษาชาไก พบว่า ภาษานี้มีคำเรียกสีอยู่เพียง 6 คำและทั้ง 6 คำนี้เป็นคำเรียกสีพื้นฐานแสดงว่าพวกเขาแยกสี ออกเป็น 6 จะเห็นได้จากผลงานวิจัยของ ประนุท วิชชุโรจน์ ที่ศึกษาเรื่อง “คำบอกสีและการรับรู้เรื่องสี: การศึกษาที่ ตำบลนาอิน อำเภอฟิชัย จังหวัดอุดรธานี” ผู้บอกสีได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคำเรียกสีที่มีวิธีสร้างคำแบบให้คำจำเพาะ จากสิ่งที่เกิดขึ้นใกล้ตัวและเป็นสิ่งที่มาจากธรรมชาติทั้งสิ้น ทำให้เห็นว่าการสร้างคำเรียกสีนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับธรรมชาติและวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษานั้น

2. คัดเลือกผู้บอกภาษา

ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนผู้บอกภาษาเป็นจำนวน 30 คน เป็นเพศหญิงจากสามกลุ่มอายุ คือ กลุ่มวัยรุ่น (อายุ 15-25 ปี) กลุ่มวัยกลางคน (อายุ 30-40 ปี) และกลุ่มผู้สูงอายุ (อายุ 45-55 ปี) โดยแบ่งเป็นกลุ่มละ 10 คน ผู้บอกภาษาทั้งหมดมีภูมิลำเนาในเขตชายฝั่ง เมืองหลวงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผ่นสี “Graf-G Process Color Chart” ของบริษัท Dainippon Ink and Chemicals

3.2 กระดาษบันทึกข้อมูลซึ่งมีช่องสำหรับกรอกข้อมูลคำเรียกสี

3.3 เทปบันทึกเสียง

4. เก็บรวบรวมข้อมูลคำเรียกสีจากชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน

4.1 ผู้วิจัยวางแผ่นสีในการสำรวจเรียบร้อยแล้วก็เริ่มลงพื้นที่ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

4.2 ผู้วิจัยคัดเลือกบุคคลที่มีความปกติทางสายตาในการมองเห็นสี

4.3 ผู้วิจัยจะนำแบบสำรวจที่เตรียมไว้นามาให้ผู้ที่ถูกคัดเลือกทดสอบพร้อมประกอบการสัมภาษณ์ด้วย

4.4 ผู้วิจัยจะบันทึกเสียงเพื่อเป็นหลัก

ฐานในการตรวจสอบข้อมูลภายหลัง

4.5 ผู้วิจัยจะบันทึกข้อมูลที่ได้รับลงในแบบสำรวจ

4.6 ผู้วิจัยจะนำคำเรียกสีทั้งหมดที่ได้มาใส่ตารางเพื่อให้เห็นค่าของทุกกลุ่มเปรียบเทียบกัน

4.7 กรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยผู้วิจัยจะซักถามผู้ออกภาษาอีกครั้งจนเป็นที่เข้าใจ

5. วิเคราะห์ข้อมูล จำนวนคำเรียกสีพื้นฐาน จำนวนคำเรียกสีไม่พื้นฐาน และการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน

6. นำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่วิจัย

ผู้ออกภาษาทั้งหมดมีภูมิลำเนาในเขตหางผิง เมืองหลวงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 คำเรียกสีพื้นฐานจำนวน 11 คำ ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว น้ำเงิน น้ำตาล เทา ม่วง ชมพูและส้ม

2.2 คำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวจีน

ที่มีช่วงอายุต่างกันทั้งสามวัย ได้แก่ วัยผู้สูงอายุ 340 คำ วัยกลางคน 362 คำและวัยรุ่น 354 คำ

3. ขอบเขตด้านผู้ออกภาษา

ผู้ออกภาษาเพศหญิงเป็นชาวปักกิ่งที่มีอายุต่างกันสามช่วงอายุ คือ กลุ่มวัยรุ่นอายุ 15-25 ปี กลุ่มวัยกลางคนอายุ 30-40 ปี และในกลุ่มผู้สูงอายุ 45-55 ปี ช่วงอายุละ 10 คน รวม 30 คน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยการสร้างคำเรียกสีของภาษาจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน มุ่งวิเคราะห์จำนวนคำเรียกสีการสร้างคำเรียกสีของทั้ง 3 กลุ่ม โดยผู้ศึกษานำผลวิเคราะห์ของกลุ่มวัยอายุที่ต่างกันทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มวัยกลางคนและกลุ่มผู้สูงอายุ ทั้งหมดสรุปตามประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. จำนวนคำเรียกสีพื้นฐานของภาษาจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลคำเรียกสีในภาษาจีนกลุ่มวัยอายุที่ต่างกัน ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มวัยกลางคนและกลุ่มวัยรุ่น พบว่าคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนกลุ่มวัยอายุที่ต่างกัน แต่ละกลุ่มมีจำนวนไม่เหมือนกัน ผู้วิจัยได้กำหนดแบ่งแยกคำเรียกสีพื้นฐานแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน ดังตัวอย่างตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คำเรียกสีพื้นฐานของชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน

คำเรียกสี พื้นฐาน กลุ่มวัยอายุ	ขาว	ดำ	แดง	เหลือง	เขียว	น้ำเงิน	น้ำตาล	เทา	ม่วง	ชมพู	ส้ม
กลุ่มผู้สูงอายุ	/	/	/	/	/	/	/	/	/	-	-
กลุ่มวัยกลางคน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	-	-
กลุ่มวัยรุ่น	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

เครื่องหมาย ‘/’ หมายถึงมีคำเรียกสีที่ให้มาเครื่องหมาย ‘-’ หมายถึงไม่มีคำเรียกสีที่ให้มา

จากการวิเคราะห์พบว่า ในภาษาจีนมีคำ แสดงให้เห็นดังนี้
 เรียกสีพื้นฐาน 11 คำ ดังตัวอย่างรูปตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คำเรียกสีพื้นฐานของชาวจีน

คำเรียกสี พื้นฐาน	ขาว	ดำ	แดง	เหลือง	เขียว	น้ำ เงิน	น้ำ ตาล	เทา	ม่วง	ชมพู	ส้ม
การออก เสียง	bái	hēi	hóng	huáng	lǜ	lán	hè	huī	zǐ	fěn	chéng
ตัวหนังสือ อจีน	白	黑	红	黄	绿	蓝	褐	灰	紫	粉	橙

สรุปได้ว่าในกลุ่มวัยกลางคนกับกลุ่มวัย
 รุ่นมีคำเรียกสีพื้นฐานจำนวน 11 คำ ได้แก่ ขาว ดำ
 แดง เหลือง เขียว น้ำเงิน น้ำตาล เทา ม่วง ชมพูและ
 ส้ม แต่ในกลุ่มผู้สูงอายุมีแต่คำเรียกสีพื้นฐานจำนวน
 9 คำ ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว น้ำเงิน น้ำตาล
 เทา ม่วง ดังนั้นในภาษาจีนมีคำเรียกสีพื้นฐานจำนวน
 11 คำ ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว น้ำเงิน น้ำตาล

เทา ม่วง ชมพูและส้ม สีเหล่านี้มีสีเหลืองล้ากันบ้าง
 เช่น สีส้มกับแดง สีเหลืองกับส้ม สีชมพูกับแดง

2. จำนวนคำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาว
 จีนที่มีช่วงอายุต่างกันจำแนกตามกลุ่มอายุผู้วิจัยได้
 เก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างของชาวจีนที่มี
 ช่วงอายุต่างกัน ในวัยผู้สูงอายุ วัยกลางคนและวัยรุ่น
 เกี่ยวกับกลวิธีการสร้างคำเรียกสีตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงกลวิธีการสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกันทั้ง 3 วัย จำแนกตามกลวิธีการสร้างคำ.....

ข้อที่	กลวิธีการสร้างคำเรียกสี	ช่วงอายุ		
		วัย ผู้สูงอายุ	วัย กลางคน	วัยรุ่น
1	การประสมคำเรียกสีพื้นฐานเข้าด้วยกัน	42	42	42
2	การประสมคำเรียกสีพื้นฐานกับคำขยาย	83	83	93
	2.1 การใช้คำขยายเพื่อลดความเข้มของสี	24	24	24
	2.2 การใช้คำขยายเพื่อเพิ่มความเข้มของสี	31	31	31
	2.3 การใช้คำขยายเพื่อแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับสี ซึ่งเป็นลักษณะของความรู้สึกทางด้านจิตใจ	28	28	38
3	การใช้คำเรียกสีของจำเพาะ	215	237	219
	3.1 การวางคำจำเพาะไว้หน้าคำเรียกสีพื้นฐาน	179	201	166
	3.1.1 การประสมคำที่มีความหมายเกี่ยวกับพืชกับคำเรียกสีพื้นฐาน	63	67	55
	3.1.2 การประสมคำที่มีความหมายเกี่ยวกับสัตว์ อาหารและ เครื่องใช้กับคำเรียกสีพื้นฐาน	32	42	30
	3.1.3 การประสมคำที่มีความหมายเกี่ยวกับแร่ธาตุและสิ่งของ ธรรมชาติกับคำเรียกสีพื้นฐาน	80	81	37
	3.1.4 การประสมคำเรียกสีพื้นฐานกับส่วนของแหล่งผลิตของสีย้อม	4	11	19
	3.1.5 การประสมคำเรียกสีพื้นฐานกับคำนามธรรม	-	-	25
	3.2 การวางคำจำเพาะไว้หน้าหน่วยคำ “色” /sè/ ‘สี’	36	36	36
	3.3 เป็นคำใช้คำจำเพาะแสดงสี	-	-	17
รวม		340	362	354

จากการวิจัยพบว่าจำนวนของคำเรียกสีในกลุ่มผู้สูงอายุคำเรียกสีไม่พื้นฐานมีจำนวน 340 คำ ในกลุ่มวัยกลางคนคำเรียกสีไม่พื้นฐานมีจำนวน 362 คำ ในกลุ่มวัยรุ่นคำเรียกสีไม่พื้นฐานมีจำนวน 354 คำ ในกลุ่มผู้สูงอายุกับกลุ่มวัยรุ่นมีคำเรียกสีน้อยกว่าในกลุ่มวัยกลางคน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ

เหลียงจวน (2008 : 12) ที่ว่า การใช้เรียกสีได้ผ่านการขึ้นลงเหมือนลูกคลื่นจากน้อยไปหามากแล้วจากมากไปหาน้อยอีกครั้ง ตามการพัฒนาของสังคม ผลกระทบด้านวัฒนธรรมและความต้องการทางการคบค้าสมาคม คำเรียกสีที่ไม่ตรงกันกับสมรรถนะในการแสดงออกจะค่อยๆ ถูกคัดออก

3.การสร้างคำเรียกสีไม่พื้นฐานของชาวจีนที่มีช่วงอายุต่างกัน

ในกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มวัยกลางคนและกลุ่มวัยรุ่นมีคำเรียกสีไม่พื้นฐานโดยแบ่งตามกลวิธีการสร้างคำ ตามกรอบแนวคิดของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2538:128) ดังนี้

(1) การนำคำเรียกสีพื้นฐานมาประสมกันเป็นการสร้างคำในระดับคำเท่านั้น เช่น

紫红 zǐ+hóng ม่วงแดง ‘ม่วงแดง’
粉红 fěnh+hóng ชมพูแดง ‘ชมพูแดง’
蓝红 lán+hóng น้ำเงินแดง ‘น้ำเงินแดง’

(2) การนำคำเรียกสีพื้นฐานมาประสมกับคำขยายที่ไม่ใช่คำเรียกสี เป็นการสร้างคำในระดับวลี เช่น

浅蓝 qiǎnlán ตื้นน้ำเงิน ‘น้ำเงินอ่อน’
亮蓝 liànglán ใส่น้ำเงิน ‘น้ำเงินใส’
淡蓝 dànlán จืดน้ำเงิน ‘น้ำเงินอ่อน’

(3) การนำคำเรียกวัตถุสิ่งของบางอย่างซึ่งเป็นสิ่งของจำเพาะมาเป็นคำเรียกสีเป็นการสร้างคำในระดับวลี โดยแบ่งประเภทตามประเภทของชื่อสิ่งของจำเพาะ เช่น

เป็นคำที่มาจากส่วนของพืช เช่น
枣红 zǎohóng พุทราแดง ‘แดงพุทรา’
苹果红 píngguǒ+hóng แอปเปิลแดง ‘แดงแอปเปิล’

เป็นคำที่มาจากส่วนของสัตว์ เช่น
乳白 rǔ+bái นมขาว ‘ขาวนม’
肉白 ròu+bái เนื้อขาว ‘ขาวเนื้อ’

เป็นคำที่มาจากส่วนของแร่ธาตุ เช่น
宝石蓝 bǎoshí+lán เพชรน้ำเงิน ‘น้ำเงินเพชร’
水白 shuǐ+bái น้ำขาว ‘ขาวน้ำ’

เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวกับแหล่งผลิตของสีเขียว เช่น

军绿 jūnlǜ ทหารเขียว ‘เขียวทหาร’
三菱红 sānlíng+hóng มิตรพิชิตแดง ‘แดงมิตรพิชิต’

เป็นคำที่เป็นนามธรรม เช่น

沉稳灰 chénwěn+huī เยือกเย็นเทา ‘เทาเยือกเย็น’

自由灰 zìyóu+huī เสรีเทา ‘เทาเสรี’

เป็นคำใช้คำจำเพาะแสดงสี เช่น

火舞艳阳 huǒ wǔyàn yáng เปลวเพลิงกับพระอาทิตย์

‘แดงเหมือนเปลวเพลิงกับพระอาทิตย์’

艳影 yànyǐng เงาแดงตามของหญิงสาว ‘แดงเหมือนตั่งเงาแดงตามของหญิงสาว’

จากการเปรียบเทียบสรุปว่าทั้งสามกลุ่มนิยมสร้างคำเรียกสีโดยใช้กลวิธีเรียกสิ่งของจำเพาะและนำคำเรียกสีพื้นฐาน แต่ส่วนกลุ่มวัยรุ่นนิยมสร้างคำเรียกสีโดยใช้กลวิธีนำคำที่เป็นนามธรรมประสมกับคำเรียกสีพื้นฐานและเป็นคำใช้คำจำเพาะแสดงสีเป็นพิเศษ

อภิปรายผล

จากการวิจัยคำเรียกสีและการสร้างคำเรียกสีของชาวจีนที่มีอายุต่างกัน ผู้วิจัยได้พบว่าภาษาสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมจากการเรียกสีของชาวจีนช่วงอายุต่างกันมีความแตกต่างกัน วัฒนธรรมดั้งเดิมส่งผลกระทบต่อกลุ่มผู้สูงอายุกับกลุ่มวัยกลางคนมากกว่ากลุ่มวัยรุ่น ดังนั้นการสร้างคำเรียกสีที่เก็บจากกลุ่มผู้สูงอายุกับกลุ่มวัยกลางคนจะมักใช้สิ่งที่เป็นรูปธรรมมาประสมกับสีทำให้มีความหมายชัดเจนให้เข้าใจง่าย แต่หลายปีที่ผ่านมานี้ด้วยการพัฒนาของเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้การยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนสูงขึ้น วัฒนธรรมเป็นที่ยอมรับมีแพร่หลาย มีคำเรียกสีค่อยๆถูกสร้างขึ้นมา โดยเฉพาะในการโฆษณาสิ่งของและอาชีพที่หลากหลาย เช่น มือถือ คอมพิวเตอร์ รถยนต์ เครื่องแต่งกาย อาชีพเสริมสวย กลุ่มวัยรุ่นอยากมีเอกลักษณ์ของตัวเองในการใช้คำเรียกสีจะชอบสร้างคำใหม่ เช่น คำเรียกสี 沙漠之狐 ‘น้ำตาลเหมือนตั่งสุนัขจิ้งจอกทะเลทราย’ 俏佳

人 ‘ชมพูสดใสเหมือนดั่งสาวงาม’ เป็นความนิยมชมชอบ

คำเรียกสีในกลุ่มวัยรุ่นชอบใช้แปลกใหม่ มีชีวิตชีวา ทำให้ระบบคำภาษาจีนมีความสมบูรณ์ ทำให้มีลักษณะเด่น 2 ข้อ ดังนี้

1. หน่วยคำเรียกสีกับส่วนที่ผสมไม่มีความเกี่ยวข้องทางความหมายหรือส่วนที่ผสมอย่างเดียวกัน ได้ผสมกับสีหลายสี เช่น 浪漫粉 ‘romantic pink-สีชมพูหวานแหวว’ 浪漫红 ‘romantic red-สีแดงฉูดฉาด’

2. การใช้คำที่เป็นนามธรรม นำมาผสมกับสีทำให้เกิดคำเรียกสี ทำให้มีความหมายไม่ชัดเจนและเข้าใจยาก เช่น 高贵白 ‘ประเสริฐสีขาว-สีขาวที่ประเสริฐมีคุณค่า’ 雅黑 ‘งดงามสีดำ-สีดำเข้มที่หนักแน่นมั่นคง’

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยการยืมคำจากภาษาต่างประเทศมาใช้ในการสร้างคำเรียกสีของภาษาต่างๆ จะทำให้เข้าใจกลไกของการสร้างสัมผัสภาษา และการเปลี่ยนแปลงของภาษาได้ดียิ่งขึ้น

2. ควรมีวิจัยคำเรียกสีในภาษาต่างๆ เป็นส่วนสำคัญในการทำความเข้าใจวัฒนธรรมของภาษานั้นๆ หากมีการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษา ควรมีการศึกษาเรื่องการสร้างคำเรียกสีในภาษานั้นด้วย

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความหมายแฝงของคำเรียกสีของภาษาต่างๆ จะทำให้เข้าใจภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมจากคำเรียกสี

เอกสารอ้างอิง

ชนานันท์ ตรงดี. (พฤษภาคม-สิงหาคม, 2541). คำเรียกสีของเงาะป่า (ชาไก). วารสารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 4(2): 197-214.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธ์. (2538). คำเรียกสีและการรับรู้สีของชาวจ้วงและชาวไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Berlin, Blent & Kay, Paul.(1969). **Basic Color Terms : Their University and Evolution**. Berkeley : University of California Press.

Han Qiuju. (2006). **Research of Color Idiom in Chinese**. Shandong : Shandong University.

Jiang Qiuping. (2006). **Research of Color Idiom in Chinese**. Shandong : Shandong University.

Liang Juan. (2008). **Research of Chinese color words**. Chongqing : Chongqing Normal university.

Li Chunling. (2004). Cultural Implication and Cause of the “white” System Words in Chinese. **Journal of Qinghai Normal University**, 6.

Lin Xiujun. (2006). Research of Chinese Color Terms in Hierarchy. **Shantou University Journal**,3.

Sun Jianjun. (2006). Ancient Color-favored Culture and the Chinese Color Words. **Journal of China Youth University for Political Science**, 3.

Wang Anan. (2003). Culture of Color Terms in Clothing System in Ancient Times. **Journal of Northwest University**, 5.

Wierzbicka, Anna. (1990). The meaning of color terms: semantics, culture, and cognition. **Cognitive Linguistics**, 1(1), 99-150.

Yi Yumin. (2003). Culture Implication of the
“black” System Words in Chinese.
Shanghai : **Journal of Fudan**
University, 6.